

DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO RAPORTU SA-R 2018 COMARCH S.A.

Nota 32

INSTRUMENTY FINANSOWE

a) Zmiany instrumentów finansowych wg kategorii

Zmiany poszczególnych kategorii aktywów finansowych (z wyjątkiem środków pieniężnych i innych aktywów pieniężnych) w okresie 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. przedstawiały się następująco:

Zmiany instrumentów finansowych wg kategorii	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Pożyczki udzielone	Zobowiązania finansowe
1 stycznia 2017	1 641	-	9 284	146 304
+ zwiększenia	11 353	-	830	41 140
- zmniejszenia	1 641	-	6 140	5 281
31 grudnia 2017	11 353	-	3 974	182 163

Ujęcie bilansowe

Długoterminowe aktywa finansowe	2 837	-	3 372	-
w jednostkach powiązanych	-	-	3 242	-
-w pozostałych jednostkach	2 837	-	130	-
Krótkoterminowe aktywa finansowe	8 516	-	602	-
w jednostkach powiązanych	-	-	322	-
w pozostałych jednostkach	8 516	-	280	-
Krótkoterminowe zobowiązania finansowe	-	-	-	27 401
do jednostek powiązanych	-	-	-	3 335
do pozostałych jednostek	-	-	-	24 066
Długoterminowe zobowiązania finansowe	-	-	-	154 762
do jednostek powiązanych	-	-	-	22 472
do pozostałych jednostek	-	-	-	132 290

Zmiany poszczególnych kategorii aktywów finansowych (z wyjątkiem środków pieniężnych i innych aktywów pieniężnych) w okresie 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. przedstawiały się następująco:

Zmiany instrumentów finansowych wg kategorii	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Pożyczki udzielone	Zobowiązania finansowe
1 stycznia 2018	11 353	-	3 974	182 163
+ zwiększenia	4 199	-	16 042	61 703
- zmniejszenia	11 353	-	1 135	47 512
31 grudnia 2018	4 199	-	18 881	196 354

Ujęcie bilansowe

Długoterminowe aktywa finansowe	935	-	18 560	-
w jednostkach powiązanych	-	-	18 560	-
-w pozostałych jednostkach	935	-	-	-
Krótkoterminowe aktywa finansowe	3 264	-	321	-
w jednostkach powiązanych	-	-	321	-
w pozostałych jednostkach	3 264	-	-	-
Krótkoterminowe zobowiązania finansowe	-	-	-	44 011
do jednostek powiązanych	-	-	-	13 278
do pozostałych jednostek	-	-	-	30 733
Długoterminowe zobowiązania finansowe	-	-	-	152 343
do jednostek powiązanych	-	-	-	28 240
do pozostałych jednostek	-	-	-	124 103

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu

Dotyczy kontraktów terminowych typu forward zawieranych w celu ograniczenia wpływu na wynik finansowy zmian w przepływach pieniężnych związanych z uprawdopodobnionymi planowanymi transakcjami, wynikających z ryzyka zmiany kursów walut.

Pożyczki udzielone i należności własne

Pożyczki udzielone wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, w przypadku braku istotnych różnic dla wyceny ujmuje się według wartości nominalnej powiększonej o naliczane memoriałowo odsetki w oparciu o stopę procentową wynikającą z umów.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe dotyczą kredytu inwestycyjnego oraz zobowiązań z tytułu leasingu i otrzymanych pożyczek oraz kontraktów terminowych typu forward i IRS zawieranych w celu ograniczenia wpływu na wynik finansowy zmian w przepływach pieniężnych związanych z uprawdopodobnionymi planowanymi transakcjami, wynikających z ryzyka zmiany kursów walut.

b) Odsetki od zobowiązań finansowych za rok 2018

Zrealizowane	Niezrealizowane, o terminie zapadalności			Razem	Odsetki	
	Do 3 miesięcy	3-12 miesięcy	Powyżej 12 miesięcy			
Odsetki od zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu (pożyczki)	901	-	455	-	455	1 356
Odsetki od pozostałych krótkoterminowych zobowiązań finansowych (leasing)	5	4	13	-	17	22
Odsetki od długoterminowych zobowiązań finansowych (kredyt)	2 514	-	-	-	-	2 514
Razem	3 420	4	468	-	472	3 892

c) Odsetki od udzielonych pożyczek i dłużnych instrumentów finansowych za rok 2018

Zrealizowane	Niezrealizowane, o terminie zapadalności			Razem	Odsetki	
	Do 3 miesięcy	3-12 miesięcy	Powyżej 12 miesięcy			
Odsetki od pożyczek udzielonych	141	-	186	-	186	327
Odsetki od dłużnych instrumentów finansowych	-	-	-	-	-	-
Razem	141	-	186	-	186	327

Nota 33**ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE**

Na dzień 31 grudnia 2018 roku wartość gwarancji i akredytyw wystawionych przez banki na zlecenie Comarch S.A. w związku z realizowanymi umowami oraz uczestnictwem w przetargach wynosiła 81 163 tys. PLN, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2017 roku ich wartość wynosiła 65 876 tys. PLN.

Comarch S.A. udzieliła oświadczeń o możliwości udzielenia wsparcia finansowego („*letter of comfort*”) dla spółek zależnych: Comarch Healthcare S.A. ważne do 30 czerwca 2019 roku, Comarch Malaysia SDN. BHD. bezterminowo, Comarch Argentina S.A. bezterminowo, Comarch R&D S.à r.l. bezterminowo oraz Comarch Polska S.A. do 30 czerwca 2020 r.

Comarch S.A. jest stroną pozywaną w postępowaniach sądowych, w których potencjalna, łączna kwota roszczeń stron trzecich wynosi 40 468 tys. PLN, z czego kwota 5 893 tys. PLN jest objęta rezerwami ujętymi w bilansie na 31 grudnia 2018 roku (w tym kwota utworzonych w roku 2018 rezerw na roszczenia objęte postępowaniami sądowymi wynosi 96 tys. PLN).

Comarch S.A. pozostaje w sprawach spornych, nieobjętych postępowaniami sądowymi, w których potencjalna, łączna kwota roszczeń stron trzecich wynosi 24 203 tys. PLN, z czego kwota 16 097 tys. PLN jest objęta rezerwami ujętymi w bilansie na 31 grudnia 2018 roku (w tym kwota utworzonych w roku 2018 rezerw wynosi 15 408 tys. PLN).

W związku z prowadzonymi postępowaniami sądowymi w 2018 roku Comarch S.A. nie tworzyła odpisów aktualizujących wartość należności. W związku z prowadzonymi sprawami spornymi, nieobjętymi postępowaniami sądowymi, Comarch S.A. utworzyła odpisy aktualizujące wartość należności na kwotę 698 tys. PLN.

Udzielone poręczenia:

- W związku z zawarciem przez Comarch Inc., spółkę zależną Comarch S.A., umowy z klientem na wdrożenie, hosting i utrzymanie systemu lojalnościowego, w dniu 28 kwietnia 2011 roku zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie dla klienta za zobowiązania spółki Comarch Inc. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do kwoty 3 000 tys. USD i jest ważne przez czas trwania umowy.
- W związku z zawarciem przez Comarch AG, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z klientem na sprzedaż licencji i wdrożenie Comarch Network & Service Inventory, Comarch Next Generation Service Assurance, Comarch OSS Mediations oraz sprzedaż licencji Comarch SLA Management, w dniu 11 sierpnia 2011 zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie dla klienta za zobowiązania Comarch AG wynikające z powyższej umowy. Poręczenie zostało udzielone do wysokości zobowiązań Comarch AG wynikających z umowy, tj. 5 495 tys. EUR.
- W związku z zawarciem przez Comarch Healthcare S.A, spółkę zależną Comarch S.A., umowy kredytu inwestycyjnego z Bankiem Pekao S.A., na podstawie której Bank Pekao S.A. udzielił spółce Comarch Healthcare S.A. finansowania w wysokości 15 889 tys. PLN, w dniu 1 września 2011 roku spółka Comarch S.A. udzieliła poręczenia za zobowiązania spółki zależnej Comarch Healthcare S.A. wynikające z powyższej umowy. Poręczenie zostało udzielone do kwoty 23 833 tys. PLN i jest ważne maksymalnie do dnia 31 grudnia 2021 roku.
- W związku z zawarciem przez Comarch UK, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie i utrzymanie systemu BSS, spółka Comarch S.A. udzieliła poręczenia za zobowiązania Comarch UK. Poręczenie zostało udzielone do wysokości zobowiązań Comarch UK wynikających z powyższej umowy, tj. do kwoty 808 tys. GBP oraz dodatkowo 86 tys. GBP rocznie za usługę SLA i jest ważne przez cały okres trwania umowy.
- W związku z zawarciem przez Comarch AG, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie Next Generation Performance Management Solution, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch AG wynikające z umowy. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do kwoty 3 823 tys. EUR i jest ważne przez cały okres trwania umowy.

- W związku z zawarciem przez Comarch AG, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie Planning and Inventory Application (PIA), został podpisany przez Comarch S.A. list patronacki, w którym Comarch S.A. zobowiązuje się do zapewnienia należytego wykonania umowy przez Comarch AG. List patronacki jest ważny 24 miesiące od zakończenia umowy, wartość umowy wynosi 3 505 tys. EUR.
- W związku z otrzymaniem przez Comarch AG, spółkę zależną Comarch S.A., subwencji na budowę infrastruktury w Dreźnie od Sachsische AufbauBank, Comarch S.A. przystąpiła do długu na wypadek powstania zobowiązania Comarch AG do zwrotu udzielonych środków. Maksymalna odpowiedzialność Comarch S.A. z tytułu przystąpienia do długu wynosi 263 tys. EUR plus odsetki za okres od momentu udzielenia subwencji do jej zwrotu.
- W związku z zawarciem przez Comarch AG, spółkę zależną Comarch S.A. umowy kredytu inwestycyjnego z BGŻ BNP Paribas Bank Polska S.A., na podstawie której bank udzielił spółce Comarch AG finansowania w wysokości 6 000 tys. EUR. W dniu 15 maja 2013 roku spółka Comarch S.A. udzieliła poręczenia za zobowiązania Comarch AG wynikające z powyższej umowy. Poręczenie zostało udzielone do kwoty 9 000 tys. EUR i jest ważne maksymalnie do dnia 15 maja 2020 roku.
- W związku z zawarciem przez Comarch UK, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z klientem na wdrożenie Comarch Loyalty Management, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie dla klienta za zobowiązania spółki Comarch UK. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do kwoty 2 351 tys. GBP i jest ważne przez okres trwania umowy.
- W związku z zawarciem przez Comarch S.A.S., spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie i licencję Comarch Loyalty Management, a także na usługi data center, Support & Maintenance zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch S.A.S. wynikające z tego projektu. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do wartości podpisanych przez Comarch S.A.S. umów, tj. 2 807 tys. EUR i jest ważne do czasu zakończenia projektu.
- W związku z zawarciem przez Comarch AG Oddział w Belgii, umowy z jednym z klientów na usługi data center, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch AG wynikające z tego projektu. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do wartości podpisanej przez Comarch AG umowy, tj. 236 tys. EUR i jest ważne do czasu zakończenia projektu.
- W związku z zawarciem przez Comarch UK, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z klientem na zakup licencji na oprogramowanie oraz usługi utrzymania i wsparcia, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch UK wynikające z tego projektu. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do kwoty 11 244 tys. GBP i jest ważne w okresie dwunastu lat od zakończenia kontraktu.
- W związku z zawarciem przez Comarch Healthcare S.A., spółkę zależną Comarch S.A., umów na obsługę kart paliwowych, zostały udzielone przez Comarch S.A. poręczenia dla operatora kart paliwowych za zobowiązania Comarch Healthcare S.A. wynikające z powyższych umów. Poręczenie zostało odnowione, w związku z czym jest ważne do dnia 31 maja 2019 roku i zostało udzielone do kwoty 100 tys. PLN.
- W związku z zawarciem przez Comarch S.A.S., spółkę zależną Comarch S.A. umowy z jednym z klientów na wdrożenie Comarch ECM, a także dostarczenie usług utrzymania i zarządzania systemem (SaaS), zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch S.A.S., wynikające z tego projektu. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do kwoty 838 tys. EUR i jest ważne do momentu zakończenia projektu.
- W związku z zawarciem przez CA Consulting S.A., spółkę zależną Comarch S.A., umowy na obsługę kart paliwowych, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie dla operatora kart paliwowych za zobowiązania CA Consulting S.A. wynikające z powyższej umowy. Poręczenie zostało odnowione, w związku z czym jest ważne do dnia 31 maja 2019 roku i zostało udzielone do kwoty 50 tys. PLN.

- W związku z zawarciem przez Comarch AG Oddział w Belgii, umowy ramowej z jednym z klientów, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch AG. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do wartości umowy, tj. 3 241 tys. EUR i jest ważne do czasu zakończenia projektu.
- W związku z zawarciem przez Comarch Middle East FZ-LLC, spółkę zależną Comarch S.A. umowy z jednym z klientów na wdrożenie Comarch Loyalty Management For Airlines, Comarch Smart Analytics oraz Comarch Customer Engagement Platform-Gamification, a także dostarczenie usług utrzymania i zarządzania systemem, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie ("Parent Guarantee") za zobowiązania spółki Comarch Middle East FZ-LLC wynikające z tego projektu. Poręczenie jest ważne do momentu wywiązania się przez Comarch Middle East FZ-LLC ze wszystkich obowiązków wynikających z umowy i zostało udzielone do wysokości maksymalnej odpowiedzialności z kontraktu, tj. do 5 000 tys. USD. Poręczenie zostało udzielone na okres 5 lat.
- W związku z zawarciem przez Comarch Middle East FZ-LLC, spółkę zależną Comarch S.A. umowy z jednym z klientów, na wdrożenie Comarch Customer Engagement Platform, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie ("Parent Guarantee") za zobowiązania spółki Comarch Middle East FZ-LLC wynikające z tego projektu. Umowa została podpisana na okres 5 lat. Poręczenie jest ważne do momentu wywiązania się przez Comarch Middle East FZ-LLC ze wszystkich obowiązków wynikających z umowy i zostało udzielone do wysokości maksymalnej odpowiedzialności z kontraktu, tj. 10 000 tys. USD.
- W związku z zawarciem przez Bonus Development sp. z o.o. SK-A, spółkę zależną Comarch S.A., umowy kredytu inwestycyjnego z Bankiem Pekao S.A., na podstawie której bank udzielił spółce Bonus Development sp. z o.o. SK-A finansowania w EUR w wysokości 38 800 tys. PLN (co na dzień podpisania umowy kredytu stanowiło równowartość kwoty 9 262 tys. EUR) oraz w związku z zawarciem umowy na transakcje skarbowe związane z zabezpieczeniem ryzyka kursowego oraz stopy procentowej ww. kredytu, spółka Comarch S.A. udzieliła poręczeń za zobowiązania Bonus Development sp. z o.o. SK-A wynikające z powyższych umów. Poręczenia są ważne do momentu spłaty wszystkich zobowiązań wynikających z umowy kredytu, ostateczny termin spłaty kredytu przypada na dzień 28 czerwca 2030 roku.
- W związku z zawarciem przez Comarch Chile SpA, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na świadczenie usług IT Out-Tasking Services, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki zależnej Comarch Chile SpA wynikające z tej umowy. Poręczenie zostało udzielone do wysokości 200 tys. EUR i jest ważne do czasu zakończenia projektu, tj. do 31 października 2019 roku.
- W związku z zawarciem przez Comarch Polska S.A., spółkę zależną Comarch S.A., umowy na obsługę kart paliwowych, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie dla operatora kart paliwowych za zobowiązania Comarch Polska S.A. wynikające z powyższej umowy. Poręczenie zostało odnowione, w związku z czym jest ważne do dnia 14 września 2019 roku i zostało udzielone do kwoty 10 tys. PLN.
- W związku z zawarciem przez spółkę Comarch AB, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie systemu Loyalty Management Solutions i jego serwis, zostało udzielone poręczenie dla spółki Comarch AB. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 39 747 tys. SEK.
- W związku z zawarciem przez spółkę Comarch AB, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie i serwis usług Master Services Agreement zostało udzielone poręczenie dla spółki Comarch AB. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone na kwotę 3 827 tys. PLN.
- W związku z zawarciem przez spółkę Comarch UK, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie i serwis usług Comarch Loyalty Management, Comarch Campaign Management, Comarch Social Mining i Comarch Smart Analytics zostało udzielone

poręczenie dla spółki Comarch UK. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty wartości projektu tj. 3 318 tys. GBP.

- W związku z zawarciem przez spółkę Comarch Healthcare S.A., spółkę zależną Comarch S.A., umowy na obsługę kart płatniczych z jednym z klientów zostało udzielone poręczenie dla spółki Comarch Healthcare S.A. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 450 tys. PLN.
- W związku z zawarciem przez spółkę Comarch UK, spółkę zależną Comarch S.A., umowy na obsługę kart płatniczych z jednym z klientów zostało udzielone poręczenie dla spółki Comarch UK. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 330 tys. PLN.
- W związku z zawarciem przez spółkę Comarch Software und Beratung AG, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie i serwis usług Telco BSS i Telco OSS, zostało udzielone poręczenie dla spółki Comarch Software und Beratung AG. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do wartości kontraktu tj. 11 524 tys. EUR.
- W związku z zawarciem przez spółkę Thanks Again LLC, spółkę stowarzyszoną Comarch S.A., umowy na wynajęcie biura z jednym z klientów, zostało udzielone poręczenie dla spółki Thanks Again LLC. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 544 tys. USD.
- W związku z zawarciem przez Comarch S.A.S., spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie usługi Comarch Loyalty Management zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch S.A.S. Poręczenie było ważne do maja 2018 roku i zostało udzielone do kwoty 2 414 tys. EUR.
- W związku z zawarciem przez Comarch S.A.S., spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie usług Comarch Retail, Comarch Mobile Sale i Comarch POS zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch S.A.S. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 1 444 tys. EUR.
- W związku z zawarciem przez Comarch Colombia S.A.S., spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie usług Comarch Loyalty Management zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch Colombia S.A.S. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 10 710 tys. USD.
- W związku z zawarciem przez Comarch Luxembourg S.a.R.L. , spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie, serwisowanie i dostarczenie potrzebnych licencji przy realizacji projektu Billing System zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch Luxembourg S.a.R.L. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 7 240 tys. EUR.
- W związku z zawarciem przez Comarch Polska SA, spółkę zależną Comarch S.A., umowy zakupu sprzętu IT w celu realizacji kontraktu z jednym z klientów, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch Polska SA. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 3 660 tys. PLN.
- W związku z zawarciem przez Comarch AG, spółkę zależną Comarch S.A., umowy na wdrożenie, serwisowanie i dostarczenie potrzebnych licencji do realizacji usługi e-invoicingu, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch AG. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 2 095 tys. EUR.
- W związku z zawarciem przez Comarch UK Ltd, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie, serwisowanie i dostarczenie potrzebnych licencji do usługi Comarch NRM zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch UK Ltd. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 9 966 tys. GBP.
- W związku z zawarciem przez Comarch Yuhan Hoesa, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie, serwisowanie i dostarczenie potrzebnych licencji do usługi NW Next Generation zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki

Comarch Yuhan Hoesa. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 18 467 tys. EUR.

- W związku z zawarciem przez Comarch S.A.S., spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie, serwisowanie i dostarczenie potrzebnych licencji do usług ERP, POS i MoS zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch S.A.S. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 1 254 tys. EUR.
- W związku z zawarciem przez Comarch AB, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie, serwisowanie i dostarczenie potrzebnych licencji do usługi e-Care zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch AB. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 1 151 tys. EUR.

W powyższej liście poręczeń znajdują się pozycje, których Spółka nie traktuje jako zobowiązania warunkowe.

Nota 34

PRZYCHODY I KOSZTY DZIAŁALNOŚCI ZANIECHANEJ - NIE DOTYCZY

Nota 35

PLANOWANE NAKŁADY INWESTYCYJNE

Wg stanu na dzień publikacji raportu Comarch S.A. nie planuje nowych inwestycji.

Nota 36

PRZYCHODY COMARCH S.A. Z TYTUŁU SPRZEDAŻY TOWARÓW I USŁUG NA RZECZ POZOSTAŁYCH JEDNOSTEK GRUPY KAPITAŁOWEJ ORAZ JEDNOSTEK STOWARZYSZONYCH (w tys. zł)

	2018	2017
Comarch AG	74 006	56 287
Grupa Comarch SuB	23 483	40 104
Comarch SAS	16 214	11 529
Comarch R&D S.à r.l.	72	58
Comarch, Inc.	29 804	32 996
Comarch Panama, Inc.	2 246	1 578
Comarch Canada, Corp.	2 393	3 298
Comarch Espace Connecté Inc. (Comarch Smart City) Kanada	-	-
Comarch LLC	2 838	2 797
Comarch Middle East FZ-LLC	9 558	21 694
OOO Comarch	11 778	14 039
Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd.	191	-
Comarch Vietnam Company Ltd.	-	-
Comarch Technologies Oy	4 441	2 662
UAB Comarch	-	-
Comarch s.r.o.	-	-
Comarch Pointshub Inc	-	-
Comarch Luxembourg S.à r.l.	4 443	1 657

Comarch UK Ltd.	24 847	12 158
Comarch Swiss AG	1 037	2 127
Comarch Chile SpA	2 897	2 708
Comarch Sistemas LTDA Brazylia	1 845	1 567
Comarch Software Spain S.L.U.	9 256	9 502
Comarch Yazilim A.S.	4	8
Comarch SRL Włochy	3 968	801
Comarch Malaysia SDN. BHD.	186	113
Comarch AB Szwecja	4 119	6 533
Comarch Argentina S.A.	14	52
Comarch Saudi Arabia Co.	-	-
Comarch Japan KK	1 477	-
CAMS AG	-	-
Comarch Colombia S.A.S	20	1
Comarch Peru S.A.C	2	1
Comarch Mexico S.A. de C.V.	-	-
Comarch Yuhan Hoesa (Comarch Ltd.)	61 036	-
Comarch (Thailand) Limited	-	-
Comarch BV	-	-
CA Consulting S.A.	10 053	2 693
Comarch Technologies sp. z o.o.	2 680	3 144
MKS Cracovia SSA	30	74
Comarch Management sp. z o.o.	1	11
Comarch Corporate Finance FIZ	-	-
Comarch Management sp. z o.o. SK-A	1	11
Comarch Healthcare S.A.	9 894	2 767
Comarch Polska S.A.	103 434	13 295
Comarch Pointshub S.A.	23	798
Comarch Infrastruktura S.A.	30	85
iComarch24 S.A.	275	217
Opso sp. z o.o.	248	247
Geopolis Sp. z o.o.	171	249
Bonus Development sp. z o.o. SK-A	185	195
Bonus Management sp. z o.o. SK-A	-	-
Bonus Development sp. z o.o. II Koncept SK-A	-	-
Bonus Management sp. z o.o. II Activia SK-A	-	-
Bonus MANAGEMENT Sp. z o.o. Cracovia Park SK-A	-	-
CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A	-	-
SoInteractive S.A.	223	752
Metrum Capital S.A.	-	-

Thanks Again LLC	8	10
Oddział Comarch S.A. w Albanii	-	13
Razem	419 431	248 831

Należności handlowe Comarch S.A. w jednostkach zależnych i stowarzyszonych wynoszą:

	31 grudnia 2018 r.	31 grudnia 2017 r.
Comarch AG	35 474	43 177
Grupa Comarch SuB	4 058	12 793
Comarch SAS	32 867	18 383
Comarch R&D S.à r.l.	87	15
Comarch, Inc.	4 437	7 930
Comarch Panama, Inc.	621	1869
Comarch Canada, Corp.	1 119	3 000
Comarch Espace Connecté Inc. (Comarch Smart City)	-	1
Comarch LLC	4 514	3 666
Comarch Middle East FZ-LLC	23 204	23 678
OOO Comarch	1 498	4 517
Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd.	235	34
Comarch Vietnam Company Ltd.	-	-
Comarch Technologies Oy	986	317
UAB Comarch	-	-
Comarch s.r.o.	-	-
Comarch Pointshub Inc	-	-
Comarch Luxembourg S.à r.l.	119	644
Comarch UK Ltd.	14 494	3 046
Comarch Swiss AG	198	713
Comarch Chile SpA	4 963	7 140
Comarch Sistemas LTDA	21 419	18 897
Comarch Software Spain S.L.U.	18 843	16 755
Comarch Yazilim A.S.	-	-
Comarch SRL	4 108	131
Comarch Malaysia SDN. BHD.	410	202
Comarch AB	1 438	1 604
Comarch Argentina S.A.	90	53
Comarch Saudi Arabia Co.	-	-
Comarch Japan KK	1 479	-
CAMS AG	-	-

Comarch Colombia S.A.S	22	1
Comarch Peru S.A.C	3	1
Comarch Mexico S.A. de C.V.	-	-
Comarch Yuhan Hoesa (Comarch Ltd.)	15 318	-
Comarch (Thailand) Limited	-	-
Comarch BV	-	-
CA Consulting S.A.	552	415
Comarch Technologies sp. z o.o.	1 341	411
MKS Cracovia SSA	3	184
Comarch Management sp. z o.o.	-	1
Comarch Corporate Finance FIZ	-	-
Comarch Management sp. z o.o. SK-A	-	1
Comarch Healthcare S.A.	9 180	3 089
Comarch Polska S.A.	23 470	9 149
Comarch Pointshub S.A.	2	913
Comarch Infrastruktura S.A.	3	71
iComarch24 S.A.	67	63
Opso sp. z o.o.	37	29
Geopolis sp. z o.o.	9	73
Bonus Development sp. z o.o. SK-A	45	47
Bonus Management sp. z o.o. SK-A	-	-
Bonus Development sp. z o.o. II Koncept SK-A	-	-
Bonus Management sp. z o.o. II Activia SK-A	-	-
Bonus MANAGEMENT Sp. z o.o. Cracovia Park SK-A	-	-
CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A	-	-
SoInteractive S.A.	149	529
Metrum Capital S.A.	-	-
Thanks Again LLC	2	31
Oddział Comarch S.A. w Albanii	-	12
Razem	226 864	183 585

Nota 37

ZAKUPY COMARCH S.A. OD POZOSTAŁYCH JEDNOSTEK GRUPY KAPITAŁOWEJ I JEDNOSTEK STOWARZYSZONYCH (towary i usługi podstawowe)

	2018	2017
Comarch AG	3 249	2 394
Grupa Comarch SuB	29	2
Comarch SAS	7 918	6 410
Comarch R&D S.à r.l.	4 347	48
Comarch, Inc.	2	1
Comarch Panama, Inc.	-	-
Comarch Canada, Corp.	-	-
Comarch Espace Connecté Inc. (Comarch Smart City)	-	-
Comarch LLC	858	957
Comarch Middle East FZ-LLC	445	-
OOO Comarch	-	-
Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd.	-	-
Comarch Vietnam Company Ltd.	-	-
Comarch Technologies Oy	273	-
UAB Comarch	-	-
Comarch s.r.o.	-	-
Comarch Pointshub Inc	-	-
Comarch Luxembourg S.à r.l.	149	149
Comarch UK Ltd.	-	14
Comarch Swiss AG	-	-
Comarch Chile SpA	-	-
Comarch Sistemas LTDA	-	-
Comarch Software Spain S.L.U.	232	171
Comarch Yazilim A.S.	-	-
Comarch SRL	72	1
Comarch Malaysia SDN. BHD.	-	-
Comarch AB	-	-
Comarch Argentina S.A.	-	-
Comarch Saudi Arabia Co.	46	-
Comarch Japan KK	-	-
CAMS AG	-	-
Comarch Colombia S.A.S	-	-
Comarch Peru S.A.C	-	-
Comarch Mexico S.A. de C.V.	-	-

Comarch Yuhan Hoesa (Comarch Ltd.)	-	-
Comarch (Thailand) Limited	122	-
Comarch BV	-	-
CA Consulting S.A.	4 844	3 023
Comarch Technologies sp. z o.o.	47	3 305
MKS Cracovia SSA	155	425
Comarch Management sp. z o.o.	17	-
Comarch Corporate Finance FIZ	-	-
Comarch Management sp. z o.o. SK-A	-	8
Comarch Healthcare S.A.	851	968
Comarch Polska S.A.	110	259
Comarch Pointshub S.A.	18	215
Comarch Infrastruktura S.A.	3 844	3 276
iComarch24 S.A.	880	679
Opso sp. z o.o.	151	130
Geopolis sp. z o.o.	-	208
Bonus Development sp. z o.o. SK-A	6 604	6 082
Bonus Management sp. z o.o. SK-A	8	-
Bonus Development sp. z o.o. II Koncept SK-A	-	-
Bonus Management sp. z o.o. II Activia SK-A	-	-
Bonus MANAGEMENT Sp. z o.o. Cracovia Park SK-A	-	-
CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A	-	-
SoInteractive S.A.	860	4 149
Metrum Capital S.A.	-	-
Thanks Again LLC	-	-
Oddział Comarch S.A. w Albanii	-	-
Razem	36 131	32 874

Zobowiązania handlowe Comarch S.A. wobec jednostek zależnych i stowarzyszonych wynoszą:

	31 grudnia 2018 r.	31 grudnia 2017 r.
Comarch AG	2 693	4 747
Grupa Comarch SuB	300	111
Comarch SAS	609	7 238
Comarch R&D S.à r.l.	773	170
Comarch, Inc.	140	130
Comarch Panama, Inc.	-	-
Comarch Canada, Corp.	1	1
Comarch Espace Connecté Inc. (Comarch Smart City)	-	-
Comarch LLC	944	617
Comarch Middle East FZ-LLC	389	-
OOO Comarch	-	-
Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd.	-	-
Comarch Vietnam Company Ltd.	-	-
Comarch Technologies Oy	273	-
UAB Comarch	-	-
Comarch s.r.o.	-	-
Comarch Pointshub Inc	-	-
Comarch Luxembourg S.à r.l.	113	48
Comarch UK Ltd.	20	19
Comarch Swiss AG	-	-
Comarch Chile SpA	-	-
Comarch Sistemas LTDA	-	-
Comarch Software Spain S.L.U.	160	162
Comarch Yazilim A.S.	-	-
Comarch SRL	72	1
Comarch Malaysia SDN. BHD.	3	4
Comarch AB	-	-
Comarch Argentina S.A.	-	-
Comarch Saudi Arabia Co.	46	-
Comarch Japan KK	5	-
CAMS AG	-	-
Comarch Colombia S.A.S	-	-
Comarch Peru S.A.C	-	-
Comarch Mexico S.A. de C.V.	-	-
Comarch Yuhan Hoesa (Comarch Ltd.)	-	-

Comarch (Thailand) Limited	123	-
Comarch BV	-	-
CA Consulting S.A.	3 021	2 453
Comarch Technologies sp. z o.o.	-	1 730
MKS Cracovia SSA	805	17
Comarch Management sp. z o.o.	-	-
Comarch Corporate Finance FIZ	-	-
Comarch Management sp. z o.o. SK-A	-	-
Comarch Healthcare S.A.	619	492
Comarch Polska S.A.	292	88
Comarch Pointshub S.A.	-	265
Comarch Infrastruktura S.A.	3 136	2 397
iComarch24 S.A.	483	414
Opso sp. z o.o.	13	14
Geopolis sp. z o.o.	-	22
Bonus Development sp. z o.o. SK-A	-	-
Bonus Management sp. z o.o. SK-A	-	-
Bonus Development sp. z o.o. II Koncept SK-A	-	-
Bonus Management sp. z o.o. II Activia SK-A	-	-
Bonus MANAGEMENT Sp. z o.o. Cracovia Park SK-A	-	-
CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A	-	-
SoInteractive S.A.	-	894
Metrum Capital S.A.	-	-
Thanks Again LLC	-	-
Oddział Comarch S.A. w Albanii	-	-
Razem	15 033	22 034

Nota 38

INFORMACJE O TRANSAKCJACH Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI ORAZ INNYMI OSOBAMI POWIĄZANYMI NA WARUNKACH ODMIENNYCH OD WARUNKÓW RYNKOWYCH – NIE WYSTĄPIŁY

Nota 39

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W COMARCH S.A.

Przeciętna liczba osób zatrudnionych	2018	2017
na stałe	3 753	3 492
jako współpracownicy	934	844
Razem	4 687	4 336

Przeciętna liczba pracowników	2018	2017
produkcyjnych oraz konsultantów technicznych	4 052	3 733
marketingu i sprzedaży	168	161
kierownictwa i administracji	407	372
pozostałych	60	70
Razem	4 687	4 336

Nota 40

WYNAGRODZENIA OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH (OKRES BIEŻĄCY) W ZŁ

a) Zarząd Comarch S.A.

Lp.	Imię i nazwisko	Wyplacone przez Comarch S.A.	Wyplacone przez jednostki zależne i stowarzyszone	Razem
1	Janusz Filipiak	6 574 701,73	5 779 595,04	12 354 296,77
2	Marcin Dąbrowski	312 612,60	307 218,00	619 830,60
3	Paweł Prokop	264 420,38	158 920,73	423 341,11
4	Andrzej Przewięźlikowski	321 293,26	153 609,00	474 902,26
5	Zbigniew Rymarczyk	2 354 311,29	314 938,73	2 669 250,02
6	Konrad Tarański	705 404,15	312 499,42	1 017 903,57
7	Marcin Warwas	2 675 316,61	161 329,73	2 836 646,34
	Razem	13 208 060,02	7 188 110,65	20 396 170,67

b) Rada Nadzorcza Comarch S.A.

Lp.	Imię i nazwisko	Wypłacone przez Comarch S.A.	Wypłacone przez jednostki zależne i stowarzyszone	Razem
1	Elżbieta Filipiak	240 000,00	1 025 749,70	1 265 749,70
2	Maciej Brzeziński	60 000,00	0,00	60 000,00
3	Robert Bednarski	60 000,00	0,00	60 000,00
4	Danuta Drobniak	60 000,00	0,00	60 000,00
5	Wojciech Kucharzyk	60 000,00	0,00	60 000,00
6	Anna Ławrynowicz	60 000,00	0,00	60 000,00
7	Anna Pruska	60 000,00	19 282,03	79 282,03
Razem		600 000,00	1 045 031,73	1 645 031,73

Wynagrodzenia podane w niniejszej notce obejmują wynagrodzenia rzeczywiście wypłacone w 2018 roku (w tym wynagrodzenia premiowe za okresy wcześniejsze, objęte rezerwami na dzień 31 grudnia 2017 r.). Wynagrodzenia nie obejmują niewypłaconych premii za rok 2018 (objętych rezerwami na dzień 31 grudnia 2018 r.).

Na dzień 31 grudnia 2018 r. nie istnieją żadne niespłacone pożyczki jak również udzielone przez Comarch S.A. gwarancje i poręczenia na rzecz Członków Zarządu, Rady Nadzorczej Spółki oraz ich bliskich.

Program opcji menedżerskich dla Członków Zarządu oraz Kluczowych Pracowników Spółki

Nie dotyczy.

Nota 41
ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK OD PODMIOTÓW POZOSTAŁYCH

Comarch S.A. korzysta z następujących kredytów:

Kredytobiorca / Przedmiot finansowania	Instytucja finansująca	Kwota kredytu / pożyczki wg umowy		Kwota pozostała do spłaty (nie uwzględnia wyceny odsetek na dzień bilansowy)				Warunki oprocentowania	Termin ostatecznej spłaty	Zabezpieczenia
		Kwota	Wal	Kwota	Wal	Kwota	PLN			
Comarch S.A. budynek biurowy SSE4 w Krakowie	BGŻ BNP Paribas Bank Polska S.A	44 000	PLN	3 563 (wobec 4 182 na 31 grudnia 2017)	EUR	15 320 (wobec 17 444 na 31 grudnia 2017)	PLN	EURIBOR1M + marża banku IRS do 29-07-2024	29.07.2024	hipoteka na budynku SSE4, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej budynku, weksel in blanco, oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Comarch S.A. budynek biurowy SSE5 w Krakowie - refinansowanie	Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	4 126	EUR	1 418 (wobec 1 977 na 31 grudnia 2017)	EUR	6 099 (wobec 8 246 na 31 grudnia 2017)	PLN	EURIBOR1M + marża banku	29.09.2021	hipoteka na budynku SSE5, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej budynku, oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Comarch S.A. nieodnawialny kredyt obrotowy	Santander Bank Polska S.A. (dawniej Bank Zachodni WBK S.A.)	7 400	EUR	1 910 (wobec 2 944 na 31 grudnia 2017)	EUR	8 212 (wobec 12 280 na 31 grudnia 2017)	PLN	EURIBOR1M + marża banku IRS do 28-06-2019	31.12.2020	hipoteka na budynku SSE3, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej budynku, oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Comarch S.A.		13 323	EUR	8 188	EUR	35 209	PLN	EURIBOR1M + marża banku	30.11.2023	hipoteka na budynku SSE6, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej budynku, cesja

budynek biurowy SSE6 w Krakowie	Bank Polska Kasa Opieki S.A.			(wobec 9 854 na 31 grudnia 2017)		(wobec 41 098 na 31 grudnia 2017)		IRS do 30-11-2023		praw z gwarancji należytego wykonania oraz gwarancji rękopisami, oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Comarch S.A. budynek biurowy SSE7 w Krakowie	Bank Handlowy w Warszawie S.A.	13 333	EUR	13 333 (wobec 11 286 na 31 grudnia 2017)	EUR	57 330 (wobec 47 075 na 31 grudnia 2017)	PLN	EURIBOR1M + marża banku IRS do 29-02-2028	29.02.2028	hipoteka na budynku SSE7, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej budynku, oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Comarch S.A. długoterminowy kredyt nieodnawialny	Bank Handlowy w Warszawie S.A.	2 508	EUR	1 188 (wobec 2 508 na 31 grudnia 2017)	EUR	5 109 (wobec 10 461 na 31 grudnia 2017)	PLN	EURIBOR1M + marża banku IRS do 30-09-2019	30.09.2019	oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Comarch S.A. środki trwałe - wyposażenie Laboratorium Internet of Things w Krakowie	DNB Bank Polska S.A.	2 531	EUR	1 751 (wobec 2 130 na 31 grudnia 2017)	EUR	7 529 (wobec 8 885 na 31 grudnia 2017)	PLN	EURIBOR1M + marża banku	30.12.2023	zastaw rejestrowy na środkach trwałych będących przedmiotem finansowania, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej finansowanych środków trwałych, oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Comarch S.A. Program modernizacyjny infrastruktury Comarch	CaixaBank S.A. Oddział w Polsce	3 500	EUR	1 399 (wobec 0 na 31 grudnia 2017)	EUR	6 016 (wobec 0 na 31 grudnia 2017)	PLN	EURIBOR1M + marża banku	23.08.2023	Oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Comarch S.A. dostawa sprzętu IT w związku z realizowanym przez Grupę Comarch projektem informatycznym	IBM Global Financing Polska Sp. z o.o.	12 980	PLN	7 463 (wobec 9 983 na 31 grudnia 2017)	PLN	7 463 (wobec 9 983 na 31 grudnia 2017)	PLN	stałe	01.03.2022	brak
Comarch S.A. dostawa sprzętu IT w związku z realizowanym przez Grupę Comarch projektem informatycznym	IBM Global Financing Polska Sp. z o.o.	17 691	PLN	765 (wobec 0 na 31 grudnia 2017)	PLN	765 (wobec 0 na 31 grudnia 2017)	PLN	stałe	31.01.2019	brak
Comarch S.A. dostawa sprzętu IT w związku z realizowanym przez Grupę Comarch projektem informatycznym	IBM Global Financing Polska Sp. z o.o.	1 474	PLN	737 (wobec 0 na 31 grudnia 2017)	PLN	737 (wobec 0 na 31 grudnia 2017)	PLN	stałe	01.07.2019	brak
Comarch S.A. dostawa sprzętu IT w związku z realizowanym przez Grupę Comarch projektem informatycznym	IBM Global Financing Polska Sp. z o.o.	3 139	PLN	2 745 (wobec 0 na 31 grudnia 2017)	PLN	2 745 (wobec 0 na 31 grudnia 2017)	PLN	stałe	01.05.2022	brak
Comarch S.A. dostawa sprzętu IT w związku z realizowanym przez Grupę Comarch projektem informatycznym	IBM Global Financing Polska Sp. z o.o.	999	PLN	999 (wobec 0 na 31 grudnia 2017)	PLN	999 (wobec 0 na 31 grudnia 2017)	PLN	stałe	01.12.2019	brak
Comarch S.A. Kredyt obrotowy na finansowanie bieżącej działalności	Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	20 000	PLN	0	PLN	0	PLN	WIBOR1M + marża banku	20.12.2019	pełnomocnictwo do rachunków Comarch S.A. prowadzonych w Powszechnej Kasie Oszczędności Bank Polski S.A., oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Comarch S.A. Kredyt obrotowy na finansowanie bieżącej działalności	Bank Polska Kasa Opieki S.A.	30 000	PLN	0	PLN	0	PLN	WIBOR1M + marża banku	30.06.2019	pełnomocnictwo do rachunków Comarch S.A. prowadzonych w Banku Polska Kasa Opieki S.A., oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Comarch S.A. Kredyt obrotowy na finansowanie bieżącej działalności	mBank S.A.	10 000	PLN	0	PLN	0	PLN	WIBOR O/N + marża banku	14.03.2019	pełnomocnictwo do rachunków Comarch S.A. prowadzonych w mBank S.A., oświadczenie o poddaniu się egzekucji,

Nota 42. ZNACzące ZDARZENIA DOTYCZĄCE LAT UBIĘGLYCH - NIE DOTYCZY

Nota 43.**ZDARZENIA PO DACIE BILANSU****a) Daty przekazywania raportów okresowych w 2019 roku**

W dniu 4 stycznia 2018 r. raportem bieżącym nr [RB-1-2019](#) Zarząd Comarch S.A. określił następujące stałe daty przekazywania raportów okresowych w 2019 roku:

Skonsolidowane raporty kwartalne zawierające skrócone skonsolidowane sprawozdania finansowe i skrócone jednostkowe sprawozdania finansowe:

- 1) IV kwartał 2018 w dniu 01.03.2019 r.
- 2) I kwartał 2019 w dniu 17.05.2019 r.
- 3) II kwartał 2019 – Zgodnie z zasadami § 79 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim, Comarch S.A. nie będzie publikować raportu kwartalnego i skonsolidowanego raportu kwartalnego za II kwartał 2019 r.
- 4) III kwartał 2019 w dniu 15.11.2019 r.

RAPORTY ROCZNE I PÓŁROCZNE:

- 1) Raport roczny za 2018 rok w dniu 29.04.2019 r.
- 2) Skonsolidowany raport roczny za 2018 rok w dniu 29.04.2019 r.
- 3) Skonsolidowany raport półroczny zawierający skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe za I półrocze 2019 roku w dniu 30.08.2019 r.

b) Oświadczenie ZUS o częściowym zakończeniu stosunku zobowiązaniowego powstałego na gruncie umowy na świadczenie usług utrzymania Kompleksowego Systemu Informatycznego KSI ZUS

W nawiązaniu do raportu bieżącego nr [RB-4-2018](#) z dnia 2 marca 2018 r. o podpisaniu umowy przez konsorcjum firm Comarch Polska S.A. z siedzibą w Krakowie i Comarch S.A. z siedzibą w Krakowie (dalej: „Konsorcjum”) z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych z siedzibą w Warszawie (dalej: „ZUS”) na usługę wsparcia, eksploatacji i utrzymania Kompleksowego Systemu Informatycznego KSI ZUS (dalej: „Umowa”), Zarząd Comarch S.A. poinformował raportem bieżącym nr [RB-2-2019](#) w dniu 20 lutego 2019 r. o otrzymaniu oświadczenia ZUS informującego o definitywnym częściowym zakończeniu stosunku zobowiązaniowego powstałego na gruncie Umowy w zakresie Metryk Niezaliczonych oraz Metryk Powiązanych i Integratora, ze skutkiem natychmiastowym. W zakresie Metryk Niezaliczonych ZUS złożył oświadczenie o odstąpieniu od Umowy, w zakresie Metryk Powiązanych i Integratora, ZUS złożył oświadczenie o częściowym wypowiedzeniu Umowy.

Według oświadczenia ZUS w zakresie nieobjętym wypowiedzeniem lub odstąpieniem Umowa pozostaje w mocy. Jako powód odstąpienia od Umowy w zakresie Metryk Niezaliczonych oraz częściowego wypowiedzenia umowy ZUS wskazuje niepowodzenie w weryfikacji gotowości Comarch w zakresie 7 Metryk Niezaliczonych, co w opinii ZUS implikuje także konieczność wypowiedzenia Umowy w zakresie 23 Metryk Powiązanych oraz w zakresie pełnienia roli Integratora.

Ryczałtowa wartość wynagrodzenia należnego Konsorcjum z tytułu świadczenia usług objętych oświadczeniem ZUS wynosi 1 908 542 PLN netto miesięcznie.

W związku ze złożonym częściowym wypowiedzeniem Umowy ZUS wezwał Konsorcjum do zapłaty kary umownej w wysokości 10% wartości wynagrodzenia brutto, tj. do zapłaty kwoty 24 203 300,40 PLN w terminie 7 dni od dnia otrzymania oświadczenia ZUS.

W opinii Zarządu Comarch S.A. nie zaistniały przesłanki do odstąpienia od jakiegokolwiek części Umowy lub jej częściowego wypowiedzenia. Ponadto, naliczając karę umowną ZUS powołuje się na postanowienia umowy nie mające zastosowania do częściowego wypowiedzenia/odstąpienia od umowy na podstawach wskazanych w oświadczeniu ZUS. Comarch S.A. informuje również, że Konsorcjum

realizuje postanowienia Umowy i potwierdza gotowość do przejęcia 1 marca 2019 r. całości usług utrzymania ZUS KSI zgodnie z harmonogramem. W ramach sprawdzianów kompetencji wykonanych przez ZUS do dnia 30 stycznia 2019 potwierdzone zostało kompletne przygotowanie merytoryczne Konsorcjum w zakresie funkcji Integratora oraz w zakresie 67 metryk z 74 metryk ogółem. Częściowe wypowiedzenie Umowy przez ZUS nastąpiło przed zakończeniem okresu przejściowego, co do zasady pozbawiło Konsorcjum możliwości dowiedzenia swoich kompetencji w okresie przewidzianym Umową. W opinii zarządu Comarch S.A. działania podjęte przez ZUS stanowią istotne naruszenie warunków Umowy i prawa, w związku z tym Konsorcjum wezwie ZUS do respektowania jej zapisów i jest gotowe do dochodzenia swoich praw, w tym odszkodowania, na drodze sądowej. Zarząd Comarch S.A. stoi na stanowisku, że nie ma podstaw do żądania przez ZUS od Konsorcjum zapłaty kary umownej.

Zarząd Comarch S.A. uznał niniejszą informację za poufną z uwagi na jej potencjalnie cenotwórczy charakter i jednocześnie informuje, że w ocenie Zarządu opisana sytuacja nie będzie mieć istotnego negatywnego wpływu na sytuację finansową i gospodarczą Grupy Comarch.

c) Żądanie wypłaty z gwarancji dobrego wykonania dot. kontraktu ZUS KSI

W dniu 11 kwietnia 2019 roku Zarząd Comarch S.A. poinformował raportem bieżącym nr [RB-5-2019](#), że otrzymał od banku CaixaBank S.A. oddział w Polsce informację o złożeniu przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) żądania wypłaty gwarancji bankowej należytego wykonania Umowy na usługę wsparcia eksploatacji i utrzymania Kompleksowego Systemu Informatycznego KSI ZUS (Umowa KSI ZUS) w wysokości 24.203.300,40 PLN. Gwarancja bankowa została udzielona ZUS na zlecenie konsorcjum firm Comarch S.A. i Comarch Polska SA zgodnie z postanowieniami Umowy KSI ZUS, o zawarciu której Spółka informowała w raporcie bieżącym [RB-4-2018](#) z dnia 2 marca 2018 roku. Termin wypłaty z gwarancji wynosi 14 dni od dnia otrzymania przez bank żądania wypłaty. W związku z wpłynięciem do banku żądania wypłaty z gwarancji bankowej Comarch S.A. utworzył rezerwę w wysokości 14,1 PLN, która została uwzględniona w sprawozdaniu finansowym Comarch S.A. za rok 2018, co spowodowało odpowiednie zmniejszenie wyniku operacyjnego i wyniku netto Comarch Comarch S.A. za rok 2018. Ewentualna wypłata gwarancji nie będzie miała istotnego wpływu na sytuację finansową Grupy Comarch oraz pozostaje bez wpływu na działalność operacyjną Grupy. W opinii Zarządu Comarch S.A. złożenie przez ZUS żądania wypłaty z gwarancji jest bezzasadne. Jeżeli gwarancja zostanie wypłacona, Zarząd Comarch S.A. podejmie kroki prawne zmierzające do jej zwrotu przez ZUS.

W nawiązaniu do raportu bieżącego nr [RB-5-2019](#) z dnia 11 kwietnia 2019 r. o otrzymaniu od banku CaixaBank S.A., oddział w Polsce informacji o wpłynięciu żądania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych („ZUS”) dotyczącego wypłaty kwoty 24.203.300,40 PLN z wystawionej na zlecenie konsorcjum firm Comarch S.A. i Comarch Polska S.A. gwarancji bankowej należytego wykonania Umowy na usługę wsparcia eksploatacji i utrzymania Kompleksowego Systemu Informatycznego KSI ZUS, Zarząd Comarch S.A. poinformował w dniu 23 kwietnia 2019 roku raportem bieżącym nr [RB-6-2019](#) o otrzymaniu od banku CaixaBank S.A., oddział w Polsce, informacji o wpłynięciu oświadczenia od ZUS o odroczeniu wykonania powyższego żądania do 31 maja 2019 roku, na czas prowadzenia rozmów ugodowych. Pierwotny termin wypłaty z gwarancji wynosił 14 dni od dnia otrzymania przez bank żądania wypłaty, tj. upływał 25 kwietnia 2019 r.

d) Informacje o transakcji na akcjach Comarch S.A.

W dniu 4 marca 2019 roku Zarząd Comarch S.A. otrzymał od osób pełniących obowiązki zarządcze powiadomienia o transakcjach, o których mowa w art. 19 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku.

Paweł Prokop, Wiceprezes Zarządu Comarch S.A. poinformował o kupnie w dniu 4 marca 2019 r. na GPW w Warszawie 70 sztuk akcji Spółki Comarch S.A. po średniej cenie 157 PLN za 1 akcję. Zbigniew Rymarczyk, Wiceprezes Zarządu Comarch S.A. poinformował o kupnie w dniu 4 marca 2019 r. na GPW w Warszawie 308 sztuk akcji Spółki Comarch S.A. po cenie 156 PLN za 1 akcję. O szczegółach Spółka informowała raportami bieżącymi [RB-3-2019](#) i [RB-4-2019](#) z dnia 4 marca 2019 r.

e) Zawarte po dacie bilansu kontrakty forward

Comarch S.A. w okresie od 1 stycznia 2019 roku do dnia 29 kwietnia 2019 r. zawarła nowe kontrakty terminowe na wartość 2 500 tys. EUR. Wartość netto kontraktów forward nierozliczonych na dzień 29 kwietnia 2019 r. wynosiła 29 200 tys. EUR, oraz 3 300 tys. USD. Kontrakty forward zapadają w terminie do 24 miesięcy od dnia bilansowego. Wszystkie kontrakty terminowe typu forward zostały zawarte w celu ograniczenia wpływu zmian kursów walut na wynik finansowy związany z realizowanymi przez spółki Grupy Comarch kontraktami handlowymi, w których wynagrodzenie lub koszty ustalone są w walutach obcych.

f) Transakcje zamiany stopy procentowej IRS

Nie wystąpiły.

Nota 44.**ZMIANY ZASAD RACHUNKOWOŚCI**

W 2018 roku Spółka nie dokonała istotnych zmian zasad rachunkowości w stosunku do poprzedniego roku obrotowego. Szczegółowy opis stosowanych zasad rachunkowości został opisany w wprowadzeniu do sprawozdania finansowego.

Nota 45.**CHARAKTER I CEL GOSPODARCZY NIEODZWIERCIEDLONYCH W BILANSIE UMÓW, W ZAKRESIE NIEZBĘDNYM DO OCENY ICH WPŁYWU NA SYTUACJĘ MAJĄTKOWĄ, FINANSOWĄ I WYNIK FINANSOWY JEDNOSTKI – NIE DOTYCZY****Nota 46.****INFORMACJE O WYNAGRODZENIU BIEGŁEGO REWIDENTA LUB PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH, WYPŁACONYM LUB NALEŻNYM ZA ROK OBROTOWY**

Lp.	Rodzaj usług	Wysokość wynagrodzenia (netto) – wypłacone	Wysokość wynagrodzenia (netto) - należne
2018 rok			
BDO sp. z o.o.			
	Obowiązkowe badanie rocznych sprawozdań finansowych za 2018 rok	40 000,00	60 000,00
	Przegląd sprawozdań półrocznych za I półrocze 2018 roku oraz uzgodnione koszty dodatkowe związane z procesem konsolidacji	50 000,00	-
	Inne usługi	-	-
2017 rok			
BDO sp. z o.o.			
1	Obowiązkowe badanie rocznych sprawozdań finansowych za 2017 rok	100 000,00	-
2	Przegląd sprawozdań półrocznych za I półrocze 2017 roku oraz uzgodnione koszty dodatkowe związane z procesem konsolidacji	50 000,00	-
3	Inne usługi	-	-

Nota 47.

POWIĄZANIE POMIĘDZY POZYCJAMI BILANSU, W PRZYPADKU GDY SKŁADNIK AKTYWÓW LUB PASYWÓW JEST WYKAZYWANY W WIĘCEJ NIŻ JEDNEJ POZYCJI BILANSU, JEGO POWIĄZANIE MIĘDZY TYMI POZYCJAMI. DOTYCZY PODZIAŁU NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZAŃ NA CZĘŚĆ DŁUGOTERMINOWĄ I KRÓTKOTERMINOWĄ.

2018	krótkoterminowe	długoterminowe	Razem
Aktywa			
Pożyczki	322	18 560	18 882
Inne rozliczenia międzyokresowe	89 681	2 820	92 501
Inne aktywa finansowe	3 264	935	4 199
Pasywa			
Pożyczki	5 626	7 083	12 709
Kredyty	24 628	115 856	140 484
Zobowiązania finansowe	479	1 164	1 643
2017			
	krótkoterminowe	długoterminowe	Razem
Aktywa			
Pożyczki	602	3 372	3 974
Inne rozliczenia międzyokresowe	42 888	3 191	46 079
Inne aktywa finansowe	8 539	2 837	11 376
Pasywa			
Pożyczki	2 307	30 077	32 384
Kredyty	21 250	101 476	122 726
Zobowiązania finansowe	509	736	1 245